

SVEDA ESPERANTOFEDERACIO
Tegelbacken Stockholm
Programarkivo 1

September 1944

SEF - E H O G E K A R K I V O

Dufoje en la jaro - dirind la 15/9 kaj 15/1 - Sveda Esperantofederacio al siaj grupoj elsendas proponoj pri programpunktoj, uzeblaj dum grupaj kunvenoj. Iu grupo ricevas po du eksemplerojn kaj la unuan fojon kovrilec por konservado de la folioj.

Ni elsendas iad nia matrikulo, do la korespondento de la grupo (plej ofte la sekretario) ricevas embad eksemplerojn. Sur la etikedo de la kovrilo skribu ni stampu la nomon de la grupo. Pliu unu el la tajeroj en la kovrilon, kaj ĝi restu tie. La alian kajeron vi povas pli libere uzti.

La ricevanto persone respondecas pri tio ke koncernaj personoj en la grupo (estraro, klubmastro, programkomitato) tuj havas eblocon vidi la programproponojn. La programarkivo estas propraĵo de la grupo kaj estu konservata de tiu persono, kiu la grupo elektas por tio. Sed se li (si) translokigas ad alii, ne plu havas tian oficon, estas lia (sia) deve transdoni la arkivon al la nova oficisto ad al la grupo estraro.

La programpunktoj estas dividitaj iad sekvaj sekcioj:

- A - Prelegoj
- B - Lingvaj demandoj
- C - Teozo
- D - Poezio
- E - Antoj
- F - Teatro
- G - Ludo kaj diverso

Ni eble poste iad bezono starigos novajn sekciojn. Se oni volas oni povas konservi la foliojn iad sekciojn, pro tio la folioj de diu sekcio havas ankud sian programnumeracion.

Ce SEF vi povas mend pluajn eksemplerojn.
kovrilo kostas 50 ore
Programarkivo kostas 50 ore/kajero
Unuopaj folioj kostas 5 ore/2 folioj + 20 ore per afanko.
Usu nian postkontenton 2012.

SEF Programarkivo bazigas sur kunlaboro inter diuj societoj kaj diuj membroj. Por krei kontinuan elsendon de programproponej SEF nepre bezonas halpon de la svedaj esperantistoj. Scigu tion al la membroj. Certe estas multaj de niaj grupoj provataj programpunktoj, kiuj indas pli bonan sorton ol esti forgesita. Sendu diun proponon al Sveda Esperantofederacio, Tegelbacken, STOC.HOL.

SVEDA ESPERANTOFEDERACIO

ANTRAU OL LA PROGRAMPUNKTOJ APRES DUM GRUPA KUNVENO

ILI ESTU SEKRETO POR LA GRUPAJ MEMBROJ

SEF Programarkivo 1/1944/2

Lingvaj demandoj - B.1

TALAD REGLA TIL DE REGLA

Det ar alltid nyttigt att stoppa in litet esperantogrammatik i programmet. Var följer en kort, ytterst summarisk sammanställning, hur man överstår det lilla svenska ordet "för" till esperanto. Det finns särskiligen flera exempel, som det skulle vara intressant att få belysta, men grammatikkörseriet får ej bli för långt, ty då blönder man bort sig i mängden av exempl.

En svart tavla är alltid bra att ha till hands vid sådana tillfällen, och var den en kan ju lägga till eller dra åt ifrån allt efter den tid, som står till buda.

A. Substantiv (självord): præg. sifantudo

Li staras en la præg kaj kritis al la knabo sur la bordo

B. Verb (imperativ av föra = leda): konduku

Konduku lin di tien!

C. Övrigt

Huvudsakliga grupper (blandningar tankbara)

1) = ty: där

Li ne povis veni, där li estis malemann

2) = alltid: tyc

Li provis delokigi (fordövi) la stonen, sed gi estis tro pena

3) = inför, framför, antänd, al

Ne venu antänd minjan omlojen!

4) = till förmän för, i gengård för, för någons räkning: här

La posoli estas por la infando

Postuli monan por io

5) = att por ke Framför infinitiv: por

5) = på grund av, för - skall: där

Iri pro ic

Pro mi

6) Diverse uttryck

För längre sedan: antad längre

För så vitt: komidé ke

Bit för bit: pecon post peco

För sista gången: je la lasta fojo

För var gång som: diufoje kiam

Bli vackrare för varje dag: esti tagon post tago pli bela

Tidningen för i går: la hierada gazeto

För att vara så ny esperantist talar li bra: Estante tiel nova esperantisto vi tamen bone parolas

För sig (särskilt): aparte

(Strömma)

LA VANGOFRAPO EN LA SUBIA QUENTO

En komerca urbo en la norda parto de Germanujo loĝis Komercisto. Lia nomo estis Müller. Sur la strato li tre ofte renkontis bone vestitan junulon, kiu diamsalutis lin tre gentile. Sinjoro Müller diam afable respondis lian saluton, sed dar li tute ne memoris, ke li iam antaŭe vidis la junulon, li kredis, ke ĝi tiam konsideras lin alia persono.

Iun tagon sinjoro Müller vizitis amikon. Guste kiam li eniris en la domon de la amiko, li trovis lin en konverzacio kun la junulo. La maestro nun volis venatigi siajn amikejn unu kun la alia, sed li pli juna el la amikoj tuj diris: "He necesas, ni jam interkonatigis antaŭ multaj jaroj."

"Vi vere kredas, ke vi eraras," respondis sinjoro Müller, estas vere, ke dum longa tempo vi diam salutis min tre gentile, cetero mi tute ne bonas vin."

"Tamen mi bonas vin jam longe," respondis la junulo, kaj mi estas tre ŝoga, ĉar hodiaŭ mi havas la okason ekzore danki vin."

"Iro kie vi volas danki min," sinjoro Müller demandis.

"Nata malnova historio," respondis la junulo, sed se vi volas asekulti min kelkajn minutojn, vi nepre memoras min: Iam matenon mi iris al la lernejo. Tiam mi estis nadigata. Tiam mi preterpasis la foiron, mi ekvidis multajn kortojn, en kiuj estis tre belaj pomoj. Nur malesto mi mangis pomojn, tial mi avide rigardis la belajn arandajn pomojn. La vendistino ĝuste babilis kun najbarino kaj turnis la dorson al siaj varoj. Tiam alvenis al mi la penso nekrete preni unu solan pomon. Ni pensis, ke al la virino ja retois sufiĉe multaj. Singardo mi etendis sian manon, mi guste volis meti la pomon en sian poſon, kiam subite mi ricevis tiel fortan vangofrapon, ke pro ektimo mi perdis la pomon. "Eubo!" diris samtempe la viro, kiu donis al mi la vangofrapon. "Kiel tekstas la sepa de la dok' ordone?" Nu bone, mi esperas, ke estas la unua fojo, ke vi pekis kontraf (i); espereble estas ankaŭ la lasta fojo!" Pro kontro mi preskaŭ ne povis levi siajn okulojn, sed tamen mi nentenis forgesis la vizagon de tiu viro.

En la komence mi estis tre salatenta en la lernejo. Ciam kaj diam mi kredis addi la vortojn: "Mi esperas, ke estu la lasta fojo!" Kaj mi decidis, ke estu nepre la lasta fojo. Sed poste dum tre longa tempo, kiam mi devis diri la sejan ordonon, mi diam rememoris pri tiu mateno.

Poet kelkaj jaroj mi forlasis la lernejon. Nun oni sendis min en Komercan lernadon ĉe Komercisto en Bremen; porte mi vojaĝis al Sud-Ameriko. Tie tre ofte en komercaj aferoj mi havis okazon trempri aliajn homojn, sed diam denove mi rememoris pri la vangofrapo kaj pri la vortoj: "Mi esperas, ke estu la lasta fojo!" Tial mi restis honesta. La kapitalon, iun mi alportis el eksterlando, mi vere honeste gajnis. Dank' al Dio pro tio!"

Tion rakontis la junulo, tiam li kaptis la manon de sinjoro Müller dirante: "Nu vi nun permessas, ke mi kore premas la manon, kiu faris al mi tiam bonfaron?"

(Li Esperanta) "istorieto)

LA LPPIARETO de Bo Bergman

Infaneto farma, infaneto mia,
infaneto fara, dio estas via
koros kaj personoj kaj tenoj, kiu sonas,
kara infaneto, dien al vi mi donas.

Cu vi volas sunon, infan de mia kor?
Güninfano kiu min kaj poste iru for.
Salhejo estas dio, kien mi havus per mi
mia kura infanete do iru for de mi.

Vi estas ankorad infano karesema?
La profunda malhelo ne furas vin timemata?
Mi estas tre malgaja kaj pli forte ol vi
sed mia infaneto nur ridas galje al mi.

Infaneto bela, printempa vento gracia,
la herbejoj floros sub d-nekopiedo via.
Duno kaj bluceo trilas en via okul,
lumo en la mallumo, mia farma karui.

(Ingrid Solander)

2. LA FASERO PRI ROZALI de E A Karlfeldt

Matena vent atlantas
en supro de l' tili
al mi en song prezentes
sin etas Rozali.
En florgardejo kaŭ
min sekvas dia paſ
Kaj addas mi la vokon:
Ho mia Rozalant
ne lauu vi tjuon di lokon
ripozu de mia kant!

Malgojas mia koro
doloras la konsci
kaj kantas mi kun ploro
pri mia Rozali.
Dia de la viv la fin
foresto l' umatin.
Nur estas virgo ĝi pala.
Zeniam vivis ĝi
kaj of ne ĝi estas reala
sin tamen ne trovus mi.

(John Lundgren)

3. DU BETULCIJ

De fenestro mia
du betuloj ploras
pri somer pasinta
ili rememoras.

Branĉoja senfoliajn
teren klinas vento.
Tremas blankulinej
pre dolora-sento.

Longe dum la nokto
dajnas al ifrandj
kvazaŭ iu frapus
per ostatej manoj.

Kvietigul' dorma
etaj petrolulej
de fenestro mia
ploras du betuloj.

(Ludmila Jevsejeva, Riga)

4. GAOJU EN URSHOTELO

Kiel du birdetoj nestas ni
sub la alta verda densabla
malaj branĉoj formas bosan felen
ni skeptu do la urshotelon
por riponbonfarti nun en fi.

Kia grandioza montelvid
vastas antaŭ nia arba sid!
Montoj valoj laroj jen alternas
super eion diamantojn sternas
neĝoflokej kiel vintra rid.

Cu protestas baldad la stomač?
Nion havas ni en dorsoſak?
Dum la varmbetela tereservado
desu por momento babilado
deso poste la malsatataj.

Pro la frosto premu al mi vin
mia kara pantalonknabtin
vinj manoj ja karesi voles
la okuloj artifikpetole
ade aforata friponin!

(Salem)

La programarkivo ne aperigas kantojn, kiuj estas troveblaj en Sveda Kantaroeto ad en Kantfolio. Tiu Kantfolio, komunaj kantoj por kunvenoj de esperantistoj, kostas 10 ore. endu de Eldona Societo Esperanto, box 696, S-101 HOL., pošt-konto 578. La Kantfolio enhavas 16 kantojn.

1. LA FLUANTA TAJDO
Harrison Hill

Jen la kanto de kurag
por marito en vojaĝ
dar kuragen diam donas melodi.
So kunkantu marister!
Vi la rajton havas dar
la fluanta tajdo estas nun de ni.
(bekant)
Kantu, kantu kamaraodoj!
Gloran estontecon havos vi.
Estas hejmo la diel
diam rilas nia stel
la fluanta tajdo estas nun de ni.
Kontraŭ vento kontrad ond
kunbatalis nia rond
post la nubo ofte kredis sin la stel.
Sed la tajdo venas nun
sin presantas oportun
kaj la stelo klare brilas el diel.
Bekant:

De altiĝu nun la kor
la ventego parus for
taj la bordon preskad vidi povas vi.
Helpa vento blovas nun
kaj entiras varma sun
la fluanta tajdo estas nun de ni.
Bekant:

Levu velcojn al ventet
levu vidojn al vantet
levu korejn al diamo la esper!
Taj altiĝu la kurad
fir la fino de l' vojaĝ
estos nepre la triumfo de l' Afir!
Bekant:

(El Internacia Kantaro)

2. LA KANTO
(or parolMoro)

Cincoj nindoj afrikanoj
angloj francoj svedoj danoj
nomoj en la tutu mondo
estu unu frata rondo
sonu forte nia kanto:
VIVO SVELA KANTARO!

(Börje Söderlund)

3. LILI MARLEEN
(Soldato kanto)

Brilis lampo hela
de l' kaserne port
restas gi fidela
en tre katinia ord.
Sur trotuaro ston-eben
mi vin renkontis dum promen
+ kun ŝoj, Lili Marleen +

Ni premigis kune
manon tenis man
stelis mi sublume
kinton el Nirvan.
Tiblis la vent kun akra pen
sed brilis lamp por nia ben
+ ni du, Lili Marleen +

Vokas la gardisto:
Emira, Jen signal!
re helpas la resisto
fi gvidas al fatal.
Pese ni padas al kusen
sub lamp mi restus en katen
+ de vi, Lili Marleen +

Si en koro ardes
pro sopir al vi
reve mi rigardas
kaj darmo ridas vi
tra la kuraca larm-reteno
dum ŝis-revid en lamp-sereno
+ do gis, Lili Marleen +

(S A Jacobsson)

4. CEMANTO
(Organsolen redan strålar)

Brilas la matena suno
alte jam sur la diel.
Fantas la birdeto gaje
pro la monda hei.

Niel gi ni gaje kantas
nian kanton el la kor
por post tio eklabori
gis la lasta hor.

(Armand Jansson)

5. LERNAJO de Karlfeldt

Morta) folioj de pino, betul
vian torisan tegmenton surfalias.
Dorma trankvile sur pajlo kapul
sur diejo la nubetoj rivalas.

Songu pri dolda somera sonar
eksterre la ventego brundas.
Songu ke vin en betulofilar
l' amato karesante premadas.

Indas fenestren la vintro, blankul
lia kiso dajmas frosto sur manoj,
onu tre varme pri via karul
en protekto de la ligna kabano.

Songu pri dolda somera sonar
eksterre la ventego brundas.
Songu ke vin en betulofilar
l' amato karesante premadas.

(Salex)

6. VÖRUMÄNTÖ de Berikanto
(Volkstung)

Betuloj susuros belkanton da l' somer
herbojo de ruzoj florados
diam edzofesta amikar en brila manier
tra la belosomera tago mardados.

Memoroj de infana tempo padas kun graci
la revoj vagas en infana lando.
La ringon de fidelo mi donacos kiam vi
respondis al mia demando.

Floranta betularbaro estos belornam
dum fidelan amon volas ni deklari
kaj tie fondas ni la hejmon de felida am (Salex - Riko)
por provi la kunviven dolda fari.

(Salex)

9. VILJAHEDAS (Sveda popolkanto Tänker du att jag firlerader är)

Vi ja kredas min perdita du se
pro via falsa vort
sed povas esti vi certa ke
aliem mi havas en kor.
Asertas mi je la skvo kaj vin
ke ian estis vi la plej amata knabin
inter diejo kaj ter.
Sed nun
mi kantas folle ralle ralle ri.

7. SABINA ANSTETO de Alice Tegnér
(Salika kantito)

Dormu eta junsalik
ne forspuis Vintro
dormas ja betul, erik
rozo, hiacinto.
Longo gis printemps tag
kiam rozefflores frag.
Dormu junsalik
ne forspuis Vintro.

Sunkul riopardos vin
sunaj brakoj lulos
arboj verde vestos sin
floraj steloj brulos.
Fine mia suna pet:
Verdu ankaŭ saliket!
Sunkul riopardos
sunaj brakoj lulos.

(Salex)

8. GAJA BILDEN de Prince Gustav
(Glad såsom figeln)

G: ja birdet en matena horo
fréja printempo salutas mi vin.
Vokas aladdo kaj turco en More
pigo sur kampo kaj tetro sur pin,
Jen kun la brila kolor de argent
saltas torrent
saltas torrent
brakojn etendas al herboj kaj atenoj
vibras arbustoj printempaj ŝojsenoj
pro vivo kaj san
pro vivo kaj san
en mirinda printempsa sunben.

(Salex - Riko)

Vi ja kredas nun ke malfojas mi
tre stulta mi estus se jes.
Niveos alian mi certe pont vi
pendigi sin estus frenoz.
Asertas mi je la sancta honor;
Vi estis la plej kara knabin de mia kor
inter diejo kaj ter.
Sed nun
mi kantas folle ralle ralle ri.

(Salex)

J. FRÅGESPÖR

Frågesport är ju känd och välkänd. Att anordna en frågesportstavlan mellan tvåne lag inom föreningen eller mellan lag från olika, närliggande föreningar är alltid intressant. Här nedan följer ett förslag till frågor för en ny form av frågesport, där kunskaperna inte alltför mycket demonstreras. Gissningsmomentet har fått större spelrum.

Tva lag, varje många personer i varje. Ligst tre personer, annars hur många som helst, förutsatt att man har tillräckligt antal frågor. Varannan fråga till varannan lag, hur få personer som änbro kvar i laget. Frågorna framställas och vederboende svarar bara ja (ja) eller nej (nej) på dem. Så enkelt är det. Van man ingenting så här gissar man. Det finns 50 % möjlighet att svarta rätt. Publikn märker snart rör vederboende gissar och har då højelöst roligt. Så fort som någon svarar fel (ja i st.f. nej eller tvär om) så får vederboende lämna laget och gå ner och sätta sig bland publiken. Därigenom belastar denne mina hvarvarande kamrater, ty lagen får varannan fråga, oavsett antalet hvarvarande medlemmar. Frågorna går i tur och ordning inom lagen. Ettan svarar på första frågan, tvåan på andra (dvs. tävlingens tredje fråga, ty andra frågan har ju gått till motparten). Så fort ett lag mist samliga medlemmar, är det uttaget och det andra laget har vunnit.

Mjuka svarspelsgångfrågor:

(Tävlingsledaren kan själv utöka antalet och ta sig med platsbetonade detaljer. Blanda om ja- och nejfrågor. Ha alltid tillräckligt till hands. Man vet inte hur duktiga l- en bro, och kanske fördras många frågor. Tag några på svenska och några på eller om esperanto, eller enbart på esperanto).

1. Är Västern Sveriges djupaste sjö? Nej (Hornavan)
2. Är elvesta en stad i Kronobergs län? Nej (är ej stad)
3. Är Lima huvudstad i Peru? Ja
4. Finns det sammantaget 12 biskopar i Sverige? Nej (13)
5. är Orust till storleken Sveriges tredje? Ja
6. är Sven Bedin medlem av Svenska Akademien? Ja
7. Tillhör potatis och tomat samma växtfamilj? Ja (Solanaceae, solanaväxter)
8. Blev Mexiko upptäckt av Pizarro? Nej (av Cortez)
9. Har Anna namnsdag i juli? Nej (i december)
10. Ligger I 19 i Bedon? Ja
11. Cu regina Kristina mortis en Konstantinopoli? Ne (en Romo)
12. Cu Kilimandjaro estas la plej alta monto en Afriko? Jes
13. Cu la urbestro en Hallstberg pover ricevi libertatem pli ol una monato? Ne (Hallstberg ne estas urto)
14. Cu Per Henrik Ling maskigis en 1777? Ne (en 1776)
15. Cu episkopo Per Andrae legas en Linköping? Jes
16. Cu la katedralen en Uppsala estas la plej alta prefejo en Svedialando? Jes
17. Cu la printemps okvinokso okazas la 25-an de marto? Ne (21.3)
18. Cu Barbro Stigsdotter estis la edzino de Sven Nilsson? Ne (tia de Arent Persson)
19. Cu la unua svenska postmarko aperis en 1855? Jes
20. Cu Malagren estas la generala sekretario de IEL? Ne (Goldsmith, Londono)

(Strönne)

"LEVANDE CHARAD"

En "levande charad" är en intressant och trevlig gissningstävlan i teaterform, som under många år praktiserats bl.a. inom "Alm" Esperantoförening och där tilldragit sig stort intresse. I jämförelse med en teaterföreställning av vanligt slag återstår charaden en ständig ovärpling, har mycket korta, lattlurda repliker eller tio till inga sills, erfordrar fångar rekvisita, kan spelas var som helst och förfar som regel icke krävande skildespelare. vem som helst i föreningen kan v. ra med.

Här nedan följer ett exempel på en levande charad, så detta som mönster kan v. och en själv utveckla en egen charad och lägga in lokalbetonade detaljer här och där, så bestämmer sig för ett ord, ej alltför långt, ett rvenskt ord, eller varför ej ett esperantosubstantiv, så blir det svarare. Varje bokstäv i ordet blir "resonabelt" i ett nytt ord, som skall ankändiggöras genom en liten talid, en liten scen etc.

Exempel. Ord som v. os och som gissningstävlan avser: T A B L O
Delorden kunnas v.na på svenska eller på esperanto (det senare givetvis svårast). Vi väljer detta gång d. ord på svenska:

T = Tidningsredaktion
A = Avtäckningsdag
B = Barberure
L = Lampsnålare
O = Ordensdekoration

T = Tidningsredaktion

Redaktionslokal. Bord med telefon och skrivmaskin (om möjligt), böcker etc. Tre herrar vid bordet. Alla i skjortärmarna. Alla i febrilt arbete.

Personer. A, B och C. B och C (lätta roller) sätta ingenting, bara prata om papperen och munna till varandra något chörbart. Det ringer.

A = (lyfter telefonuren, som kan vara en leksakshölo). La, la Esperanto-novejaj - Cu vere - "I fajnas - lantos, komprende. (lägger luren och vänder sig till C). Tuji petu sinjorin N.M. (känd esperantist på orten) iri al la aerodromo, där post duonhoro la presidanto de la esperantonovado en Brasilie venter al sin urbo, maj ni nepte deves havi intervjuen pri la grunda sciencista esperantokongresso en Santos (C förfiras). (A bläddrar en stund i papperen. Det ringer igen i telefonen).

A = Ha, la Esperantonovajc. Jes, denk. Cetera sinjorino N.M. (namn på en känd kvinnlig esperantist på orten) ja venis el Australio anted keltaj minutoj. Se sia rapporto pri la ranta jarhundido de de la esperantogazetaro en Sidney estas preta? - u. bone. Sed, momenton, mi esperas, ke vi ne forgetos sondi jordklistron el la inauguro de la nova restauracio de la Norda Poluso hoidad posttagmige. - Cu vere. - Bedurinde! (lägger ner telefonuren. Läger till B.) Tuji sendu reportiston al la Fördra Polusen, istut sinjorin N.M. (inget namn på esperantist) veturni per flugmedimo numero 67854. Gi enas preta fortsett bliäddra i papperen. B går. Kidin går samtidigt.

(Obs! Manuscriptet för A kan ligga på bordet och han kan läsa från papperet hela tiden. Vill ej tid red att lära det utantill).

A - Avlänningsstolen

Vid sidan ett bord med stol, där avlänningsförrättaren sitter. A,B,C (tre personer) kommer in i tur och ordning, skriva sitt namn på ett papper och få papper, som föreställer samma sätt ev. närra omvänt. Samtliga avläggna sig gennast. Sagan ingenting.

Personer: F - avlänningsförrättaren
A, B och C - tre st. läkare
X - en fjärde läkare.

F - (säger till X), sedan denna fält sin hon) Nu sinjoro, du vi estas kontenta?
X - Jes, sinjoro.
F - Nu, mi petas vin: Ni elspozu dien jam hodiad. Cetero, por kio vi uzes vian salintron, kiam vi pagis vian dambon, manĝojon kaj la necesajn elspozojn?
X - Ni pagos la ketiton de la esperantoklubo.
F - Bonege, bonage! Kaj cetero?
X - Ho jes, vi devas sci, ke mi sparas per vojaĝo al eksterlando. Vi intencas viziti en venontjaran universalan esperantokongreson en X-urbo.
F - Vi ja! I iaktte devas kiri la manan.
X - Sed du vi sciias, ke sinjoro F.N. (kund esperantist) eldonis novan libron antu du nemajnoj. Vi intencas adeti fin.
F - Kion vi diras? Du si joro F.N. eldonis novan libron? Tion mi ne sciis. Rapido, rapido, mi devas kuri al la librovendejo jam nun. (reser sig upp och beger sig skyndigt ut. Fidå.)

B - Barberare

Vitt på golvet en stol vänt mot publiken. Vid sidan ett bord med diverse saker. Barberaren (B) går omkring i rummet, då ridån går upp. Några ögonblick därefter kommer kunden (X), tager av sig rocken.

X - Bonan i gon.
B - Bonan tagon, bonan tagon. Bonenon! Jen (visar mot stolen där Y sätter sig med ansiktet mot publiken. Vanliga cereconier. Luk om halsen, ev. tvål på kinden och så rakning med en trahit. B står bakom och har alltså även han ansiktet vänt mot publiken.)
B - Estas bela vetero hodiad.
X - Jes.
B - Sed tamen estas eble, ke pluvas post kelkaj tagoj.
X - Eble.
B - Sed post tia eventuala pluve certe denove estas bela vetero.
- Certe.
B - Relide ke ne pluvis hierad.
X - Hm.
B - Dar tiam sinjoro Polito el Afriko vizitis min.
Y - (som hittills varit kort i tonen, äger förvänat) Cuuuuu...
B - Jes mi unuafoje renkontis lin dum la esperantokongreson en Vieno antaŭ dok Jarco.
X - (flyger upp ur stolen, B knätar kniven kvickt ifrån sidan) Sinjoro, ankad mi partoprenis la kongreson en Vieno! Kiel vi ne diris tio antade? (Ridå).

L - Lumpsamlare

En person, klädd som lumpsamlare, med nack i ena handen och en ringklocka i andra (klockan kan utsölas).

L - (År omkring på scenen) Hale, mi kolektas difonajojn kaj estojn. (ringar ned ringklockan) Hale, mi kolektas presek dion. Hale, Hale, Jetu dion al mi.

O - Ordensdekoration

En herre (A) går fram och tillbaka på golvet och verkar nervös. Det ringer på dörren. En humassistent kommer in och njura ögonblick.

Personer: A -
H - Humassistent
B - Tälare
C -
etc.

H - Kelkaj personoj besöker viziti vin.

A - Jes, ili povas tuj veni di tien.

H - (avläggner sig omedelbart inträda ett antal personer.)

A - Bonvenon.

B - Dankon, sinjoro eminentula. Ni venis di tien sor ordensi vin per tio di ordeno de la verdaj kavaliroj kun largaj, verdaj rubandoj kaj gronda verde kvipinta stelo (häller fram och fläster på Ås rockuppslag en esperanto-orden, som var och en kan förstårdiga av papp, måla och förse sig gråna (pappers)blad samt en stjärna av papp)

C - (fortsätter) Ni la nome de la tutmonda esperantistaro ni dankas vin proptio, se vi diam seniace laboris kaj oferis vin al nia komuna afro. Tielcfoje ni kritisas vin sed vi obstine dadrigis. Tiel vera kavaliro de la verdastelo i oras kaj labras per entendenporti la lingvo esperanto, kaj proptio ni decidis doni al vi la ordenon de la verdaj kavaliroj. Akcepto fin kun dante. Meniam lucifu. Ni proponas, ke ni faru kvinofjan hurnon por la nova kavaliro.

(Under hurrorop går ridån.)

Applikning

Orans kände utövar ett exempel på en levande charad. Var och en kan själv skriva en sådan Valj vilket ord som helst, bläddra sedan i ett lexikon för att finna det trovligaste delordet (helst substantiv) och skriva sedan ihop något eller läsa av ovanstående. Det är inte nödvändigt att lägga så mycket under de olika scenerna. E - Esperanto kan framställas genom att en flagga, en byst etc. jämte böcker står på ett bord och så är den tekststaven ett faktum. Men låt det helst bli så mycket omvälvning som möjligt. Ett svårt ord och en svår scen här och där gör ingenting, då ju publiken i hett kan gissa sig till en felande bokstav. Det är ju inte meningen att göra dräktingen allt för svår. Man behöver ju gissa endast själva nyckelordet och ikke-dekoden. Var och en skriver ordet jämte sitt namn på papper som uppmässas, och först dragna rätta lönnung får ett pris, som före föreställningen utanförserats. Huvudskiken är ju inte att det blir en svår tavlan. Helst skall alla kunna läsa den. Huvudskiken torde vara att man i ett antal scener med växlande regi får litet trovligt, och därvidag kan nog lokalbetonat insläg spela sin betydelsefulla roll.

(*trönne)